

Návrh úpravy siete zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí

Sieť zastupiteľských úradov SR (ďalej len „zastupiteľský úrad“) je od vzniku SR kontinuálne budovaná ako jeden z nástrojov na výkon zahraničnej politiky SR a dosahovanie jej zahranično-politických cieľov. Rozsah siete ZÚ SR vychádza zo zahranično-politických záujmov SR a finančných možností rezortu MZVEZ SR, a postupne sa prispôsobuje meniacemu vonkajšiemu prostrediu, obchodno-ekonomickým záujmom SR a ďalším faktorom.

Zastupiteľské úrady sa podieľajú na riešení výziev európskeho i globálneho zahranično-politického vývoja, na presadzovaní politických, bezpečnostných a ekonomických záujmov SR, prispievajú k rozvoju dvojstranných vzťahov, zabezpečujú presadzovanie záujmov SR na pôde medzinárodných organizácií.

Sieť ZÚ SR sa buduje v priamej súvislosti s plnením hlavných úloh zahraničnej služby SR, ktorými sú:

- presadzovanie zahranično-politických priorít a záujmov SR;
- presadzovanie ekonomických záujmov SR pri podpore exportu, prílevu investícií, v oblasti energetiky a podpore projektov v oblasti inovácií, vedy a výskumu;
- plnenie úloh SR vyplývajúcich z členstva v EÚ, NATO a ďalších medzinárodných organizáciách;
- ochrana záujmov a práv občanov SR;
- prezentácia SR v zahraničí;
- budovanie profesionálnej, kvalitnej a efektívnej zahraničnej služby.

Cieľom predkladaného materiálu a navrhovaných zmien a úprav v sieti zastupiteľských úradov SR v zahraničí je zohľadňujúc princíp reciprocity vo vzťahu ku krajinám EÚ dosiahnuť efektívnejšie presadzovanie zahranično-politických záujmov SR a účelnejšie využívanie rozpočtových prostriedkov.

Veľvyslanectvo SR v Etiópii so sídlom v Addis Abebe:

Veľvyslanectvo SR v Etiópskej federatívnej demokratickej republike so sídlom v Addis Abebe vzniklo v r. 2006 pôvodne ako dočasná pobočka Veľvyslanectva SR v Kensej republike so sídlom v Nairobi po dobu výkonu funkcie nestáleho člena Bezpečnostnej rady Slovenskou republikou v r. 2006-07 primárne s cieľom zabezpečiť komunikáciu so Sekretariátom Africkej únie vzhľadom na nízky rozsah zastúpenia SR v krajinách Afriky, zvlášť v jej subsaharskej časti. Dôvodom pokračujúcej existencie ZÚ Addis Abeba a jeho postupnej transformácie na samostatný zastupiteľský úrad, i keď s minimálnou systemizáciou 1 diplomatický pracovník a 1 administratívno-technický zamestnanec, bol rozvoj obchodno-ekonomickej spolupráce, investičné vstupy SR subjektov na miestny trh a rozvojová spolupráca.

Veľvyslanectvo – vrátane rezidenčného bytu veľvyslanca - sa od založenia v r. 2006 nachádza v prenajatých priestoroch.

Okrem Etiópskej federatívnej demokratickej republiky zabezpečuje zastupiteľský úrad v Addis Abebe bilaterálne vzťahy s Džibutskom a Stredoafrickou republikou.

Etiópska strana zabezpečuje vzťahy so SR prostredníctvom svojho zastupiteľského úradu v Berlíne.

Vzhľadom na minimálny objem vzájomného obchodu, malý záujem SR subjektov o obchodno-ekonomickú spoluprácu a kontinuálne sa zhoršujúcu bezpečnostnú situáciu v krajine sa navrhuje **zrušenie ZÚ Addis Abeba bez náhrady k 31.3.2022**. Komunikáciu so

Sekretariátom Africkej únie sa navrhuje zabezpečovať menovaním zvláštneho veľvyslanca pre Africkú úniu so sídlom v ústredí.

Priakreditácie pre Etiópsku federatívnu demokratickú republiku, Džibutsko a Stredoafrickú republiku sa navrhuje zabezpečovať prostredníctvom zastupiteľských úradov SR v Egyptskej arabskej republike so sídlom v Káhire a v Kensej republike so sídlom v Nairobi.

Konzulárne služby pre občanov SR sa budú zabezpečovať podobne ako v prípade ostatných krajín po dohode s niektorou členskou krajinou EÚ.

Veľvyslanectvo SR v Belgicku a Luxembursku so sídlom v Bruseli:

Veľvyslanectvo SR v Belgickom kráľovstve a Luxemburskom veľkoveľkoveľvodstve so sídlom v Bruseli vzniklo k 1.1.1993. Veľvyslanectvo sa nachádza vo vlastných priestoroch, získaných po delení majetku bývalej ČSFR v zahraničí.

Veľvyslanectvo pôvodne zabezpečovalo komunikáciu s ES a NATO. Uvedené činnosti v súčasnosti zabezpečujú na tieto účely zriadené samostatné zastupiteľské úrady – Stále zastúpenie SR pri EÚ a Stála delegácia SR pri NATO. ZÚ Brusel zabezpečuje bilaterálne vzťahy SR s Belgickom a Luxemburskom.

Vzhľadom na jednostranné zrušenie Veľvyslanectva Belgického kráľovstva v SR so sídlom v Bratislave v r. 2015, uplatnenie princípu reciprocity, potrebu presunu finančných prostriedkov na vytváranie zastupiteľských úradov SR v iných krajinách a limitovaný objem a intenzitu politických stykov sa navrhuje sústrediť budúce pôsobenie ZÚ Brusel na oblasť konzulárnej činnosti, podporu obchodno-ekonomickej, akademickej, vedeckej a kultúrnej spolupráce a prezentáciu SR.

Belgická strana zabezpečuje vzťahy so SR prostredníctvom svojho zastupiteľského úradu vo Viedni.

Politické vzťahy s Belgickým kráľovstvom a Luxemburským veľkoveľkoveľvodstvom sa navrhuje zabezpečovať priakreditáciou Veľvyslanectva SR v Holandskom kráľovstve so sídlom v Haagu **s platnosťou od 1.1.2022.**

Po vzore väčšiny členských krajín EÚ v Bruseli sa navrhuje perspektívne zriadiť priestor pre zabezpečovanie konzulárnych činností a jednotnú prezentáciu SR v ďalších oblastiach činnosti tzv. Slovenský dom.

Veľvyslanectvo SR v Bruseli pôsobí so systemizáciou 3 diplomatických pracovníci – 2 administratívno-technickí zamestnanci – 1,5 úväzku zmluvných síl.

Veľvyslanectvo SR v Dánsku so sídlom v Kodani:

Veľvyslanectvo SR v Dánskom kráľovstve so sídlom v Kodani vzniklo k 1.1.1993. Veľvyslanectvo sa nachádza vo vlastných priestoroch, čiastočne získaných po delení majetku bývalej ČSFR v zahraničí, čiastočne vybudovaných v polovici 90. rokov.

Veľvyslanectvo SR v Kodani zabezpečuje bilaterálne vzťahy s Dánskym kráľovstvom a komunikáciu s medzinárodnými organizáciami so sídlom v Dánsku, primárne s regionálnou úradovňou WHO (Svetová zdravotnícka organizácia) a Sekretariátom Severskej rady.

Dánska strana jednostranne zrušila veľvyslanectvo v SR so sídlom v Bratislave v r. 2014. Vzťahy so SR zabezpečuje prostredníctvom svojho zastupiteľského úradu vo Viedni.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a princíp reciprocity sa podmienčne navrhuje **zrušenie ZÚ Kodaň k 31.12.2022** za predpokladu neobnovenia Veľvyslanectva Dánskeho kráľovstva v SR so sídlom v Bratislave.

Vzťahy a spoluprácu s Dánskym kráľovstvom v plnom rozsahu vrátane poskytovania konzulárnych služieb občanom SR sa navrhuje zabezpečovať priakreditáciou Veľvyslanectva SR vo Švédskom kráľovstve so sídlom v Štokholme **s platnosťou od 1.1.2023.**

Komunikáciu s regionálnou úradovňou WHO (Svetová zdravotnícka organizácia) sa navrhuje zabezpečovať prostredníctvom vyslaných pracovníkov SZ EÚ Brusel.

Veľvyslanectvo pôsobí so systemizáciou 2 diplomatických pracovníci – 2 administratívno-technickí zamestnanci – 1 úväzok zmluvných síl.

Veľvyslanectvo SR v Saudskej Arábii so sídlom v Rijáde:

SR zabezpečuje vzťahy so Saudskoarabským kráľovstvom od 1.1.1993 prostredníctvom zastupiteľského úradu v Egyptskej arabskej republike so sídlom v Káhire. Saudská strana vzťahy so SR zabezpečuje prostredníctvom svojho zastupiteľského úradu vo Viedni.

Saudskoarabské kráľovstvo je jednou z vedúcich krajín arabského sveta s určujúcim vplyvom na smerovanie regiónu a jednotlivých krajín Perzského zálivu (GCC, Gulf Cooperation Council). Zároveň predstavuje najväčší trh v arabskom regióne s perspektívou rastu slovenského exportu. Absencia zastupiteľského úradu v regionálne významnej krajine môže byť vnímaná ako nezáujem o rozvoj spolupráce. Zriadenie zastupiteľského úradu v Rijáde by vytvorilo predpoklady pre plnohodnotný rozvoj spolupráce medzi SR a Saudskou Arábiou, vrátane zaistenia konzulárnych služieb a vízovej agendy.

Zastupiteľské úrady na úrovni veľvyslanectiev zriadili v Rijáde všetky krajiny Vyšehradskej skupiny.

Vzhľadom na politický význam Saudskoarabského kráľovstva ako aj potenciál obchodno-ekonomickej a investičnej spolupráce sa navrhuje zriadiť Veľvyslanectvo SR v Saudskoarabskom kráľovstve so sídlom v Rijáde **s platnosťou od 1.1.2022.**

Generálny konzulát SR v Sydney:

Veľvyslanectvo SR v Austrálskom zväze vzniklo k 1.1.1993. Veľvyslanectvo sa nachádza vo vlastných priestoroch, získaných po delení majetku bývalej ČSFR v zahraničí.

Okrem zabezpečovania bilaterálnych politických vzťahov s Austráliou zabezpečuje veľvyslanectvo aj priakreditáciu pre Nový Zéland a ďalších 10 krajín pacifickej oblasti (Cookove ostrovy a Niue, Fidži, Kiribati, Nauru, Nový Zéland, Papua-Nová Guinea, Samojský nezávislý štát, Šalamúnove ostrovy, Tonga, Tuvalu, Vanuatu).

Veľvyslanectvo v súčasnosti pracuje so systemizáciou 3 diplomatických pracovníci – 1 administratívno-technický zamestnanec – 1 úväzok zmluvných síl.

Austrálska strana zabezpečuje vzťahy so SR prostredníctvom svojho zastupiteľského úradu vo Viedni.

Významnou súčasťou činnosti ZÚ Canberra je zabezpečovanie konzulárnych služieb a pomoci príslušníkom slovenskej krajanskej komunity, hlavná časť ktorých sa nachádza v oblasti Sydney, Melbourne, Perthu a ďalších veľkých miest. Tieto, predovšetkým Sydney, predstavujú aj najväčší potenciál pre rozvoj obchodno-ekonomickej a akademickej spolupráce.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa navrhuje **k 1.1.2022 zriadiť generálny konzulát Sydney.**

Veľvyslanectvo SR v Kuvajtskom štáte so sídlom v Kuvajte:

Vzhľadom na pripravované zriadenie zastupiteľského úradu SR / veľvyslanectva SR v Saudskoarabskom kráľovstve k 1.1.2022, nízky objem vzájomného obchodu a sústredenie činnosti ZÚ primárne na konzulárnu činnosť sa navrhuje **zrušenie veľvyslanectva SR v Kuvajtskom štáte so sídlom v Kuvajte k 31.12.2022,**

Priakreditácie pre Kuvajtský štát, Bahrajnské kráľovstvo a Katarský štát sa navrhuje zabezpečovať prostredníctvom zastupiteľských úradov SR v Saudskoarabskom kráľovstve so

sídlom v Rijáde a v Spojených arabských emirátoch so sídlom v Abu Dhabi s platnosťou od 1.1.2023.

Konzulárne služby pre občanov SR sa budú zabezpečovať podobne ako v prípade ostatných krajín po dohode s niektorou členskou krajinou EÚ.

Veľvyslanectvo SR v Austrálskom zväze so sídlom v Canberre:

Vzhľadom na pripravované zriadenie Generálneho konzulátu SR v Sydney 1.1.2022, obmedzený objem vzájomných stykov a sústredenie činnosti ZÚ primárne na konzulárnu činnosť sa navrhuje **zrušenie veľvyslanectva SR v Austrálskom zväze so sídlom v Canberre k 31.12.2022**, a prenos priakreditácie na Zastupiteľský úrad SR v Japonskom cisárstve so sídlom v Tokiu s platnosťou od 1.1.2023.